

CİNSEL İSTİSMAR

Çocuğun cinsel istismarı

- fiziksel,
- duygusal,
- sosyal,
- ahlaki,
- kültürel ve
- hukuki boyutları olan geniş kapsamlı ve karmaşık bir sorundur.

Çocukların cinsel istismarı yüzyıllardır var olmakla birlikte bu konunun bir çocuk sağlığı sorunu olarak ele alınışı yenidir.

Amerika Birleşik Devletlerinde 1970'lerin ortasında birdenbire artan vaka bildirimleri ile birlikte, çocuk cinsel istismarı sorun olarak görülmeye başlanmıştır ve

İngiltere ve Kanada'dan da benzeri yayınlar çıkmaya başlamıştır.

Istismar vakalarına ilişkin doğu ülkelerindeki vakaların görünürlüğü son yıllardadır.

İstismar fiziksel, sözel ya da duygusal kötü muamelenin sebep olduğu değişik düzeylerde psikolojik yaralar bırakır

- bu yaralar bir başka yaralanma biçimindeki yaraların iyileşmesinden daha fazla zaman alır.
- İstismar mağdurları istismar sona erdiğinde de hatta uzun süreler sık sık negatif duygular içerisinde yaşamında huzur ve mutluluk bulamayacak düzeyde etkilenmektedirler.

Olayın mağdur üzerindeki etkisi çoğu zaman üzerinde fazla durulmadan unutulur.

- Bu istismar vakalarında durum mağdurun hayatına öyle bir nüfuz eder ki
- mağdurun yaşamında alacağı her karar içinde bulunduğu koşullara göre değil
- mağdurun yaşadığı istismarın çevresinde döner.

CİNSEL İSTİSMAR

Gelişimini tamamlamamış ve yaşı küçük olan bir çocuğun

- ◆ bir erişkin tarafından cinsel haz amacı ile
- ◆ zorla ya da ikna edilerek cinsel uyarı ve doyum için kullanılması,
- ◆ fuhuşa zorlanması,
- ◆ pornografi gibi suçlarda cinsel obje olarak kullanılması

CİNSEL İSTİSMAR

- çocuğun rızası olsun olmasın cinsel ilişkiye girilmesi,
- cinsel organlarının ellenmesi,
- yetişkinin cinsel organlarına dokunmaya yöneltilmesi veya zorlanması,
- çocuğa pornografik materyal izlettirilmesi, teşhircilik vb. gibi davranışlara maruz bırakılması
- “Cinsel İstismardır”.

Cinsel istismar bir çocuk ile bir erişkin arasındaki cinsel aktivite olarak anılmakta...

- Ancak iki çocuk arasındaki cinsel aktiviteler;
- yaş farkı 4 yaş ve üstü olduğunda,
- küçük çocuğun zorlama ya da ikna ile cinsel haz amacı güden aktivitelere maruz bırakılması durumunda da
- cinsel istismar olarak ele alınır.

Ensest

İstismar çocuk ya da ergen ile kan bağı olan ya da ona bakmakla yükümlü birisi tarafından yapılmışsa bu durum ensest olarak adlandırılır.

Başka bir deyişle;

Anne-baba yakınlığına ve otoritesine sahip bir yetişkinle, bir çocuk veya ergen arasındaki her çeşit cinsel ilişkidir.

Ensest

Önemli olan aradaki kan bağı değil, yetişkinin anne-baba hakimiyeti, gücü ve çocuğun bağımlılığıdır.

Ensest eskiden biyolojik yakınlığı yani kan bağı olan kişiler arasındaki cinsel ilişki olarak tanımlanırken,

günümüzde kan bağı olan veya olmayan, yakın veya uzak hısımlar ve akrabalar ile çocuğa bakım veren tüm yetişkinleri kapsamaktadır.

İSTİSMAR NERELEERDE GERÇEKLEŞİR?

- Çocuk cinsel istismarı hakkındaki genel bir yanlış inanış,
- cinsel istismarın parklar,
- ıssız sokaklar,
- karanlık yerler ve
- boş inşaat sahaları gibi yerlerde olduğudur.

Oysa cinsel istismarın gerçekleřtiđi yerler genellikle

- ev,
- okul, gibi çocuğun içinde tanıdıkları ile yaşadığı güvenli bilinen yerlerdir.

İstismarcı çoğu zaman şeker veren tehlikeli yabancı değildir...

- Gerçekte olguların % 80-97'sinde failin kurban tarafından tanınan birisi olduğu belirtilmektedir .
- Ülkemizde son dönemde yapılan 2 çalışmada istismarcıların %40.7-%66.7 oranlarında tanıdık olduğu bulunmuştur.

İstismarcılar da gözlenen başlıca kişilik özellikleri;

- Aile içinde ve sosyal teması sınırlı içe kapanık kişilik,
- Eşi ya da ailesiyle sıcak ilişki kuramayan psikopatik kişilik,
- Psikoseksüel ve sosyal açıdan immatür,
- Kendi çocukları ile birlikte başka çocukları da istismar eden pedofilik kişiliktir.

İstismarcılar da gözlenen başlıca kişilik özellikleri;

- İstismarcıların birçoğu çocukluklarında ya cinsel istismara uğramışlardır ya da ev içerisinde şiddet olgusu vardır.
- Empati duyguları ya yoktur ya da sınırlıdır.
- Kendilerine saygılarının düşüklüğünü ve suçluluğu bastırıp karşıt tepki kurarak saldırgan davranış şeklinde çocuğa yansıtma eğilimi içerisindedirler.

İSTİSMAR SONRASINDA ÇOCUK NASIL ETKİLENİR

- Çocuk cinsel istismarının çocuk üzerindeki olumsuz etkileri,
- **istismarcı tarafından istismarın inkar edilmesi,**
- **kurbanın kendini suçlu hissetmesi ve**
- **Utanması ve toplumun cinsel istismarı tasvip etmeyişinin bir sonucudur.**

İSTİSMAR SONRASINDA ÇOCUK NASIL ETKİLENİR

- Cinsel istismarın adli bir vaka olması ve
- Mahkeme süreçleri
- Mağdur ve failin biraraya gelebilmesi
- Travmanın tekrar tekrar yaşanmasına neden olur.

Cinsel İstismarda Risk Etmenleri

- Yaşının küçük olması
- Bazı ruhsal, zihinsel ve fiziksel gelişimsel bozuklukları
- Süregen tıbbi hastalığının olması ve
- Fiziksel yetersizliğinin bulunması

Çocuklukta cinsel istismar mağdurlarının tüm beyanlarına göre

- somatizasyon,
- yeme bozukluğu,
- madde bağımlılığı oranları yüksek olarak saptanmıştır.

Çocukluğunda cinsel istismar mağduru yetişkinlerin

- daha zayıf sosyal ve bireylerarası ilişkilere sahip oldukları
- cinsel tatminsizlik,
- işlev bozukluğu ve yüksek risk içeren cinsel davranışlara sahip oldukları
- cinsel saldırı ve fiziksel eş şiddetine maruz kalarak yeniden kurban olma gibi bir eğilim görülebilmektedir.

Çocuğun davranışlarında şu değişiklikler görülebilir:

- erken çocukluk yaşlarına dönebilirler;
- altını/yatağını ıslatma,
- parmak emme,
- ayinsel davranışlar ,
- anneye yapışma vb.

Çocuğun davranışlarında şu değişiklikler görülebilir:

- uyku sorunları olabilir;
- kabus görme,
- karanlıktan korkma,
- uykuya geçmede güçlükler ya da uyku bozuklukları

Çocuğun davranışlarında řu değişiklikler görülebilir:

- okulla ilgili sorunlar olabilir; okuldan kaçma, öğrenme güçlüğü ya da derslere yoğunlaşamama
- yeme alışkanlığında değişme

Çocuğun davranışlarında şu değişiklikler görülebilir:

- hiperaktivite
- dalgın olması nedeniyle kazalarda artma
- saldırganlık; oyuncakları ile şiddet kullanarak oynama, hayvanlara zarar verme, kendine zarar verici davranışlarda bulunma
- intihar girişimleri, geri çekilme, benlik saygısında düşme, kendine zarar verici davranışlarda bulunma
- gelişim dönemine uygun olmayan cinsel davranışlar (mastürbasyon, diğer çocukları cinsel davranışa zorlama vb.)

Cinsel istismar öyküsü

- anksiyete,
- depresyon,
- madde bağımlılığı,
- intihar davranışı,
- borderline kişilik bozukluğu ve
- posttravmatik stres bozukluğunu içeren psikiyatrik bozukluklarla sonuçlanabilmektedir.

Çocukluk cinsel istismarı ayrıca

- kişilerarası ilişkilerde sorunlar,
- ihanete uğramışlık hissi,
- güçsüzlük,
- düşük benlik saygısı,
- özgüven eksikliği,
- damgalanmaya neden olmaktadır.

İhmal ve İstismar ile İlgili Yasal Düzenlemeler

- Türkiye'nin de kabul ettiği Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989) çocukların temel hak ve özgürlükleri konusunda taraf devletlerin yükümlülüklerini tanımlamıştır.
- 18 yaşın altındaki her birey çocuk olarak kabul edilmektedir ve yalnızca çocuk olmasından kaynaklanan haklara sahiptir.
- Çocuğun yüksek yararı gözetilerek düzenlemeler yapılması iç hukukumuzda 1995 yılında (4058 sayılı yasa) yansımıştır.

İhmal ve İstismar ile İlgili Yasal Düzenlemeler

- Türk Ceza Kanunu (2005) “çocuklara yönelik her türlü cinsel davranışı” suç olarak tanımlamıştır.
- Diğer yandan Çocuk Koruma Kanunu (2005) korunmaya ihtiyacı olan çocuğun bildirilmesinde tüm toplumu sorumlu tutmaktadır.

İhmal ve İstismar ile İlgili Yasal Düzenlemeler

- Çocuğun ihmal veya istismarını önlemek devletin ve toplumun sorumluluğudur.
- Çocuk hakları sözleşmesinin iç hukuka yansımalarının sonucu olarak kolluk kuvvetleri ve yargı sisteminde çocuklar için özelleşmiş birimler bulunmaktadır.
- Sağlık sistemi içinde de çocuk istismarı olgularında özelleşmiş birimler son yıllarda üniversite ve bazı hastanelerde işleyişe geçmiştir.

Yasal sorumluluk

- Eđitimciler tıpkı toplumdaki diğer yetişkinler ve uzmanlar gibi çocuk istismarının zorunlu bildirim yasası kapsamında yer almaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nun(TCK, 2004) 5237 sayısına göre

- Çocuk istismarı ve ihmalinin bildirimi zorunludur ve
- bu zorunluluk 278. Madde ile her vatandaşa,
- 279. Madde ile kamu görevlilerinin tümüne verilmiştir.
- **Çocuk istismarı ve ihmalinin bildirimi zorunludur ve cezai yaptırımı bulunmaktadır** (Dağlı ve İnanıcı, 2011).

TEŞEKKÜRLER...